

II. Hvilke Fiskegarn imod dette Privilegium kan anses at være ulovlige og paa hvilke Steder heri Guden-Laen og Randers Fjord.

III. Om de Indstævnte have gjort sig skyldige i ulovlig Fiskeri i Fjorden imod det Frijensvold Giere givne Fiske-Nets-Privilegium. —

Hvad den første Post angaaender, da kan de Frijensvold Laregaard forundte Privilegier i dette Fald give den bedste Oplysning. — Udi en Commissions Forretning begyndt den 16de April 1696 og sluttet den 20de Januari 1698, hvoraf under denne Sag er fremlagt en Notarial-Affskrift, findes en Fortegnelse over de daværende Laregaard i Guden-Laen, tilligemed kort Forklaring over de paa disse Laregaard forundte Udkomst, og deriblandt er anført et saakaldet Extrakt-Udtog af Clausholm Pante-Commission, holden i Aaret 1685, i dette Udtog findes følgende Anførsel, betræffende den in quæstione værende Frijensvold-Laregaard, „Endnu af hans Majestæt naadigst givne Skjøde, dateret 11te November 1684 extraheriet saaledes:

„Frijensvold underliggende houet Larefiskeri, som naar tvært over Randers Fjord med Opfiskning paa begge Sider, samt Midtstrøms Fiskeri til Udbyhøi, som i Landmaalings Matriful er anslagen under Frijensvold Hovegaard's Taxt for 5 Tdr. 2 Skpr. 2 Fd. Hartkorn.“ — Videre findes anført udi forberørte Commissions Forretning et Kong Frederik 3des Reskript til Randers Magistrat af 18de Juli 1668, hvormed fulgte en Forordning af S. D. hvorud i Fiskeriet med Vulsen, Vyster, Blussen er forbuden at bruges i Randers Fjord. — I denne selv samme Commissions Forretning, hvilken iøvrigt ej indeholder nogen Dom eller Kjendelse, enten betræffende Laregaardene eller Fiskeriet i Fjorden, have Commissarierne til Slutning iblandt Andet tilkjendegivne deres Mening angaaende Fiskeribrug med disse Ord: „Det var tjenligt at det blev ogsaa forbuden under Bremerholms Straf, at ingen understaar sig at drage Vaad i Seyldybet, eller bruge Fjhyndergarn, ikke heller at sætte der nogen Fidske-Rydyer fra det yderste i Fjorden og alt opad af Fjorden, eftersom Larens Opgang derved forhindres og ødes og Seyldybet derved forringes etc. men ogsaa da foruden at have forbrudt deres Fiske-Vaade og Fiske-Medstak, naar nogen med saadan Brug paa Seyldybet blev antruffet.“

Naar man nu vil jevnføre alle disse Data med hinanden for deraf at ulede den Forret, som Frijensvold Laregaard haver i Henseende til Fiskeriet, ses det tydeligt, at den allene maa have en udelukkende Rettighed til Fiskeriet Midtstrøms eller i Seyldybet, hvilket og tydelig kan ses af foranbævnede Extrakt-Udtog af Skjødet, der iøvrigt er det eneste Beviis, som er fremlagt i Sagen, til at bevise Frijensvold Laregaards fortrinlige Fiske-Rettighed i Laen og Fjorden; thi den Tillægs Claujul i Udtoget: med Opfiskning paa begge Sider, kan intet andet sige eller betyde, end at Fiskegaardens Giere havde Ret til at lade deres Garn optrække paa begge Sider af Laen og Fjorden, uden at vedkommende Lodseiere eller Jordbrugere enten kunde eller maatte forbyde det, men hvilket dog efter D. L. 5. Bogs 10. Cap. 42 Art. dog ellers ikke var tilladt. Denne Mening bestrækkes endog ydermere ved at efterlæse det, hvad Commissarierne have tilført henimod Slutningen i deres Forretning, som forhen er meldt, da der intet tales om Fiskeriet paa Grundene, men alene midtstrøms eller i Seyldybet; hertil kommer endnu, at Commissions-Forretningen blev foretaget saa kort efter at Skjødet var udgivet og de derved forundte Privilegier følgerlig maatte være enhver i frisk Minde, ei at tale om, at vedkommende Giere den Tid, saa saa Aar efter at Privilegier blev givne, nok have maattet vaage over, at de dem forundte Rettigheder blev overholdt, og der findes heller ingen rimelig Grund til den Formodning, at bemeldte Laregaards-Giere i dette Fald skulle have tiet stille den Tid Commissionen blev holden, naar de havde anset sig at have den samme udelukkende Rettighed til at fiske paa Grundene som i Seyldybet. — Heraf følger altsaa at Frijensvold Giere aldrig have haft anden eller større Rettighed end alene til at sætte Laregaarden tværs over Laen og derefter at fiske i Seyldybet langs ned efter Laen og Fjorden lige til Udbyhøi, samt til at optrække deres brugte Fiskegarn paa begge Sider, hvilket alt baade var og endnu er en betydelig Forret. — Og da privilegia desuden i Almindelighed ere restrictive interpretationis, saa hverken kan eller bør dette Privilegium extenderes videre, end dets Ord lyde, thi saadan udvidet Forklaring kunde lettelig give Anledning til at krænke andre Medborgeres lovlige Rettigheder. — Hvad den anden Post betræffer, hvilke Fiskegarn imod dette Privilegium kunde anses at være ulovlige i Guden-Laen, nedenfor Frijensvold Laregaard og i Randers Fjord, samt paa hvilke Steder. Da har Citanten ingen Lov eller Anordning derom alligeret uden alene foran paaberaabte